

VÅRSTAVI - Poul Bjerres hem

Den som för första gången kommer till Vårstavi kan inte undgå att charmas av dess utpräglade avskildhet och privata karaktär. Den mörka stenvuren och den slutna fasaden mot yttervärlden talar sitt tydliga språk - den som bor här söker vila och avkoppling och vill söka en plats för stillhet och egna tankar. Kontrasten blir påfallande när man möter huset från sjösidan. Här öppnar sig hela fasaden mot ljuset från sjön. Huset är i sin helhet ritat av den person som bodde här större delen av sitt liv sjöläkaren, konstnären och författaren Poul Bjerre. Varje detalj i huset är personlig och har ofta kommit till som ett resultat av dess skapares egen historia. Salongen mot sjön är skapad efter en dröm som Poul Bjerres hustru hade som barn och som alltid hade gett henne en enastående känsla av lycka. Den öppna spisen i rummet innanför är ritad för att ta emot en gåva av Carl Milles, en crémaillère - en ställning av gjutjärn som franska bönder använde för att hänga soppgrytan på över den öppna elden.

Poul Bjerre om Vårstavi

” Ett hus skall vara som en dräkt, som är personlig i färg och snitt och som passar perfekt - varken för stor eller för liten. Det vill säga: dräkten måste vara så rymligt tilltagen att man kan växa i den. I arkitektur och möblering skall huset samla allt man funnit värdefullt och som blivit en kärt. Det skall vara levande symbol för allt som betytt livstillskott. Men det skall också kunna upptaga allt nytt som kommer till.”

Vårstavi är i dag en levande miljö som årligen tar emot hundratals besökare som dels vill stifta bekantskap med Poul Bjerres hem dels delta i de många och skiftande aktiviteter som bedrivs av Stiftelsen Vårstavi och Poul Bjerre Sällskapet.

Biblioteket

På Vårstavi finns professor Bjerres privata bibliotek vilket innehåller ett betydande antal vetenskapliga verk samt en samling unika tidskrifter. På Vårstavi finns även ett större antal konstverk som tillkommit i terapeutiskt syfte – så kallad ”Patientkonst”. Biblioteket är tillgängligt för forskare efter överenskommelse med styrelsen. Alla böcker finns registrerade i en digital förteckning. Samtliga efterlämnade handlingar i form av brev och manuskript mm har av Stiftelsen överlämnats till Kungliga Biblioteket.

Parken

Parken som ligger mellan Poul Bjerres hem och sjön köptes från början av Poul Bjerre och var för honom en plats för vila och kontemplation. Centralt i parken har han också skapat en minnesplats för hans hustru Gunhild Bjerre som efter en längre tids sjukdom lämnade honom 1925 . En plats som han besökte dagligen så länge han levde.

I parken står Poul Bjerres största skulpturala verk ”Livsbägaren” föreställande en naken yngling som lyfter en bägare mot himlen. Följer man strandpromenaden genom parken till den längst bort belägna udden finner man en bronsskulptur av Carl Milles ” Läkaren och patienten” som är ett porträtt av Poul Bjerre som symboliskt håller sina läkande händer vid ett anonymt kvinnohuvud. Parken såldes efter Poul Bjerres bortgång till Botkyrka kommun men dess nära anslutning till själva Vårstavi gör den till en naturlig fortsättning på trädgården. Då parken numera är i allmän ägo är den öppen för besökare dock bara via Vårstavis huvudentré.

Vid promenadvägarna i parken har stiftelsen ställt ut bänkar på ett flertal platser.

Poul Bjerre – En kort biografi

Poul Bjerre föddes i Göteborg den 24 maj 1876. Han var nummer tre av fyra syskon. Föräldrarna, Sören Bjerre grosshandlaren och hans hustru Sophie f Jörgensen, var invandrade från Danmark. Efter studentexamen i Göteborg studerade han medicin i Stockholm Uppsala och Lund där han avlade medicine licentiatexamen 1903. I Lund träffade han också sin blivande hustru Gunhild Posse, dotter till Gunnar Wennerberg. De båda gifte sig 1905.

1907 flyttade de till Stockholm där Poul Bjerre övertog Otto G. Wetterstrands praktik. Under åren 1907 -1947 var Poul Bjerre en av vårt lands mest eftersökta läkare inom psykoterapien. Hans medhjälpare och förtrogna, efter hustruns död 1925, Signhild Forsberg uppskattade att han under åren hade c:a 40 000 patienter.

1940 grundade Poul Bjerre Institutet för medicinsk psykologi och psykoterapi där han förutom läkare också hade präster som elever. Sedan han 1947 hade dragit sig tillbaka från praktiken kunde institutet dock inte drivas vidare.

Poul Bjerre var i stor utsträckning en konstnärsnatur och han var i ungdomen länge osäker om han skulle ägna sig åt dikt och skulptur eller åt läkarvetenskapen. Hans giftermål med Gunhild Posse bidrog starkt till att han helhjärtat satsade på läkaryrket, men såväl dikten som framför allt skulpturen kom att betyda mycket för honom under hela hans liv. Han uppnådde också framför allt som porträttskulptör en betydande skicklighet.

Vid sidan av sina insatser som läkare var Poul Bjerre starkt engagerad i freds rörelsen. Han deltog också genom böcker och artiklar i den aktuella debatten och var under många år en av vårt lands mest uppskattade föredragshållare.

I samband med sin 80-årsdag tilldelades Poul Bjerre professors titel 1956.

Poul Bjerre avled den 15 juli 1964.

Poul Bjerre Sällskapet

1982 beslutade man att skapa en Föreningen för Stiftelsen Vårstavi. Vilket senare bytte namn till Poul Bjerre Sällskapet. Stiftelsen samverkar med Poul Bjerre Sällskapet. Sällskapets främsta uppgift är att verka för att sprida kännedom om Poul Bjerres liv och verk. Poul Bjerre Sällskapet står för all planeringen av de aktiviteter och seminarium som sker under året. De erbjuder även möjligheter till visningar av Poul Bjerres hem. Sällskapet ordnar fortlöpande sammankomster med föredrag över kulturella och vetenskapliga ämnen med anknytning till Poul Bjerre ofta även med musikinslag.

Poul Bjerre Sällskapet skall enligt den så kallade ändamålsparagrafen i sina stadgar ” fördjupa och sprida kunskap om själsläkaren Poul Bjerres tänkande samt i Poul Bjerres anda bedriva kulturell verksamhet i övrigt. För detta ändamål skall sällskapet samverka med Stiftelsen Vårstavi i enlighet med dess ändamål. ”

Utifrån detta ändamål anordnar sällskapet föredrag, seminarier och utställningar samt genomför visningar av Vårstavi med anslutande park. Genom sällskapets kansli kan man beställa litteratur av och om Poul Bjerre, annan litteratur inom ämnesområdet samt Vårstavis årsskrifter. Sällskapet publicerar även tre gånger om året ett nyhetsblad för föreningens medlemmar

Medlemmar

Sällskapet har ca 160 medlemmar och genom sällskapet kan man beställa litteratur av och om Poul Bjerre samt annan litteratur i hans anda.

Medlemsavgift och årsskrift

Sällskapet ger även ut en årsskrift som ingår i medlemsavgiften, som är 150 kr per år för enskild medlem och ytterligare 50 kr för familjemedlem.

Poul Bjerre Sällskapets pg-nr: 184 95 73-9

Adress kansli:

Poul Bjerre Sällskapet
Nynäsvägen. 4
147 71 Grödinge

Telefon: 08-530 254 14
E-post: info@varstavi.se

**POUL BJERRE
SÄLLSKAPET**

**STIFTELSEN
VÅRSTAVI**

Nynäsvägen 4
147 71 Grödinge

Tel: 08 530 254 49

info@varstavi.se
www.varstavi.se